

Klimarapport

SpareBank 1
ØSTLANDET

2022



INNHOLD

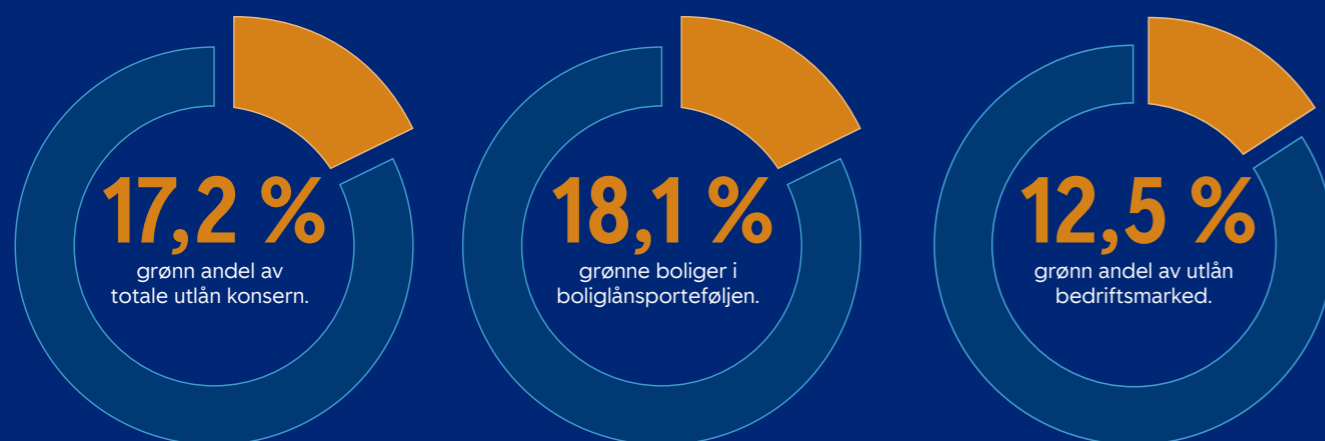
SIDE

Nøkkeltall og innledning Side 4	1	Utvalgte nøkkeltall Innledning	4 5
Strategisk forankring, rammeverk og forpliktelser Side 6	2	Strategisk forankring Initiativ og rammeverk	6 8
Utslipp fra egen drift Side 10	3	Utslipp fra egen drift Mål og måloppnåelse for 2022 Vitenskapsbasert nullutslippsmål	10 11 12
Utslipp fra vår verdikjede - utlansporteføljene Side 14	4	Boliglånsporteføljen Klimagassutslipp Vitenskapsbasert nullutslippsmål Grønne utlansprodukter PM Bedriftsmarkedsporteføljen Klimagassutslipp Vitenskapsbasert nullutslippsmål Utslipp fra bransjer Grønne utlansprodukter BM	14 14 15 16 16 17 19 20 27
Avslutning Side 27	5	Avslutning	27



Utvalgte nøkkeltall

Andel grønne lån



Totale klimagassutslipp

Bankens totale klimagassutslipp regnet i tonn CO₂-ekvivalenter.

	Egen drift	Boliglånportefølje personmarked	Utlånportefølje bedriftsmarked	Totale utslipp
Direkte utslipp (scope 1)	8 tonn CO ₂	-	-	8 tonn CO ₂
Indirekte utslipp fra innkjøpt energi (scope 2)	516 tonn CO ₂	-	-	516 tonn CO ₂
Indirekte utslipp fra verdikjede (scope 3)	179 tonn CO ₂	18 673 tonn CO ₂	248 660 tonn CO ₂	267 512 tonn CO ₂
Totalt	703 tonn CO ₂	18 673 tonn CO ₂	248 660 tonn CO ₂	268 036 tonn CO ₂

Innledning

Banken har følgende 2050 mål: Vi har vært med å skape et bærekraftig nullutslippssamfunn innenfor planetens tålegrenser.

En svært viktig del av dette arbeidet er arbeidet med å begrense de skadelige klimaendringene gjennom netto null utslipp av klimagasser i 2050. Banken har derfor signert Net Zero Banking Alliance (NZBA) og jobber for netto null utslipp innen 2050 både fra egen drift og fra vår verdikjede. I denne rapporten forklarer vi hvordan vi arbeider med nettonull ambisjonen.

For å lykkes med vår ambisjon må vi sette inn ressursene der vi har størst utslipp. For banken gjelder det i verdikjeden, tilknyttet våre utlån. Vi jobber derfor med å redusere klimagassutslippene i både i privatmarkeds- og bedriftsmarkedsp porteføljene. Det innebærer at vi stadig øker den andelen av porteføljen som anses å ha lavere klimagassutslipp og derfor kan anses som «grønnere».

Banken rapporterer både på direkte (scope 1) og indirekte utslipp (scope 2 og 3) for egen drift. Innen indirekte utslipp (scope 3) rapporterer vi også estimerte klimagassutslipp fra bankens verdikjede, gjennom utlån til våre kunder. I vår årsrapport rapporterer vi også på klimagassutslipp knyttet til ODIN-fondene vi tilbyr kundene. Banken har indirekte eierskap i ODIN forvaltning gjennom SpareBank 1 Forvaltning. Siden banken er med i Collective Commitment on Climate Action (CCCA) bruker vi de fire retningslinjene som er satt ut fra UNEP Fis «Guidelines for Climate Target Setting for Banks»:

1. Sette og rapportere på langsiktige mål for å nå Parisavtalen.
2. Sette en «baseline» for utslipp i porteføljen med årlige målinger.
3. Bruke vitenskapsbaserte scenarioer for avkarbonisering som sammenstilles med Parisavtalen.
4. Regelmessig oppdatere målene for å holde trinn med den nyeste klimaforskningen.

Metode for beregning av utslipp

Banken er medlem av og bruker metoden til PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) for å beregne utslipp for bedriftsmarkedsp porteføljen og fra 2022 også for boliglånporteføljen. Vi har deltatt aktivt i arbeidet til Finans Norge med å harmonisere rapporteringen på klimagassutslipp fra utlånsp porteføljer, blant annet ved å bruke PCAF-metoden.

Metode for å sette vitenskapsbaserte nullutslippsmål

For å utarbeide målene om å redusere klimagassutslippene til null i 2050 har vi tatt utgangspunkt i The Science Based Targets Initiative (SBTi) sin metode for å sette et vitenskapsbasert mål. Banken har fått bistand av selskapet Cemasys til dette arbeidet. Beregningene er ikke sendt inn til SBTi for godkjenning, fordi vi i tillegg til boliglån nesten bare har små- og mellomstore bedrifter i utlånsp porteføljen. SBTi har ikke en metode som er tilpasset en slik portefølje. Men vi er tilsluttet SBTi og vil sende inn målene for godkjenning så snart SBTi har en metode vi kan bruke.

Metode for å beregne grønne andeler av utlån

Banken utarbeidet i 2021 et grønt obligasjonsrammeverk der deler av utlånsp porteføljen defineres som lyse-, mellom-, eller mørkegrønn etter ulike kriterier. Rammeverket har en ekstern verifisering fra Cicero Shades of Green, og de vurderer rammeverket overordnet som mellomgrønt. I tillegg er det gjort en vurdering av våre kriterier opp mot EUs taksonomi slik den var foreslått på tidspunktet for lansering av rammeverket. I hovedsak er det definisjonen i vårt eget obligasjonsrammeverk som brukes til å definere hva som er grønt. Dersom rapporteringen avviker fra dette, er det påpekt.

Strategisk forankring, rammeverk og forpliktelser

Strategisk forankring

SpareBank 1 Østlandet har gjennom en rekke globale initiativ og rammeverk forpliktet seg til å ta sin del av ansvaret for å adressere klimakrisen vi står ovenfor. Fra 2022 er bærekraft forsterket i bankens hovedstrategi, som ett av våre fire hovedmål mot 2025. Målet er:

› Vi er en tydelig pådriver for bærekraftig omstilling.

Dette betyr blant annet at vi kanalisere kapital til bærekraftige prosjekter, og til nødvendig omstilling til et bærekraftig og klimanøytralt samfunn. Vi sørger for at bærekraft er en integrert del av bankens drift og at vi bidrar aktivt til å nå FN's bærekraftsmål, både i kunderettet arbeide, gjennom vår interne drift, samt at vi inkluderer arbeidet i våre leverandørkjeder.

Vi har gjennomført en Påvirkningsanalyse (UNEP FI Impact analysis)¹. Denne viser at vi har negativ og positiv påvirkning på klima innen både utlån til både personmarked (PM) og bedriftsmarkedet (BM). Derfor er arbeid med klima en sentral del av bærekraftsarbeidet til banken. I bankens strategi, som går fra 2022 til 2025, er det definert ulike strategiske initiativ, der «Nullutslipp 2050» er et overordnet strategisk initiativ for å nå bankens mål. Innen dette strategiske initiativet skal vi jobbe mot netto null utslipp gjennom å redusere CO2-utslipp fra vår virksomhet og i våre utlåns- og investeringsporteføljer.

¹ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar.html>

Påvirkningsanalyse av bankens største forretningsområder; Bedriftsmarked og Personmarked

Områder som blir positivt påvirket +			÷ Områder som blir negativt påvirket		
	Bedrift	Mat 1		1 Ressursutnyttelse og ressursikkerhet	
		Bolig 2		2 Klima	
		Klima 3		3 Avfall	
	Person	Bolig 1		1 Ressursutnyttelse og ressursikkerhet	
		Inkluderende, sunne økonomier 2		2 Klima	
		Arbeid 3		Inkluderende, sunne økonomier	

Miljø, klima og natur (Environment)
 Menneskerettigheter og sosiale forhold (Social)
 Økonomi og styring (Governance)

For å nå vår overordnede målsetning om å være en tydelig pådriver for bærekraftig omstilling har banken har vedtatt en overordnet KPI på konsernnivå:

› Fra 2021 til 2025 skal "grønn" andel av total utlånsportefølje økes fra 16,3 % til 21,3 %.

Definisjonen av «grønn» gis av vårt obligasjonsrammeverk, med unntak av nye boliger, der vi bruker en foreløpig definisjon i påvente av oppdatering av vårt rammeverk etter at NZEB er definert i Norge.

Målet skal nås på følgende måte:

TOTALE GRØNNE AKTIVA

	RESULTAT			MÅL			
	Q4 2022	Q3 2022	Q4 2022	2022	2023	2024	2025
Totale grønne aktiva egen balanse - andel	19,1%	19,9%	21,5%				
Totale grønne aktiva inkl. kredittforetak - andel	16,2%	16,4%	17,2%				
KPI-bane	16,5%	16,5%	16,9%	16,9%	17,5%	18,8%	21,3%

PM - GRØNNE BOLIGER - Boliglånsporteføljen

	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	2022	2023	2024	2025
Andel grønne boliger egen balanse	15,3%	16,3%	17,1%				
Andel grønne boliger - overført SB1 Boligkreditt	19,8%	19,4%	19,8%				
Total andel grønne boliger	17,0%	17,6%	18,1%				
KPI-bane	17,0%	17,3%	17,5%	17,5	18,0%	19,0%	20,0%

BM - GRØNNE UTLÅN - Bedriftsmarkedsporføljen

	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	2022	2023	2024	2025
Næringsseiendom - grønn andel	23,2%	23,0%	28,9%	29,4%	32,9%	36,5%	40,0%
Jordbruk - grønn andel	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%	0,6%	0,8%	1,0%
Skogbruk - grønn andel	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fornybar energi - grønn andel	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Totale grønne utlån BM - andel egen balanse	11,9%	11,6%	12,9%				
Totale grønne utlån BM - inkl. overført til Næringskreditt	11,6%	11,3%	12,5%				
KPI-bane	13,1%	13,5%	13,9%	13,9%	15,4%	16,7%	18,0%

SpareBank 1 Finans Østlandet - Grønne utlån

	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	2022	2023	2024	2025
Grønne billån - andel	11,8%	12,1%	12,5%				
KPI-bane	11,8%	12,2%	13,6%		17,4%	21,2%	25,0%

Bærekraftsmål 13, Parisavtalen og planetens tålegrenser.

Vi bruker en rekke rammeverk og forpliktelser som støtte i vårt klimaarbeid. Fra FNs bærekraftsmål har vi plukket ut åtte mål vi anser som vesentlige til vår bank, og ett av dem er bærekraftsmål 13 – stoppe klimaendringene. Sammen med Parisavtalen danner det grunnlaget for klimaarbeidet. Banken har også vedtatt å ha et forskningsbasert utgangspunkt for vært bærekraftsarbeid i inneværende strategiperiode. Konkret betyr dette at forskningen på planetens tålegrenser ligger til grunn¹. Som figuren viser er klima en av planetens tålegrenser som er «In zone of uncertainty – increasing risk». Derfor jobber ikke bare med klima, men vi ser også på sammenhenger med de andre av planetens tålegrenser. For mer informasjon, se blant annet rapporten SpareBank 1 Østlandets påvirkning på natur, som ligger på våre hjemmesider.

For å lykkes i kampen mot klimautfordringene må vi samarbeide med andre aktører i finansbransjen, både nasjonalt og internasjonalt. Under følger en beskrivelse av hvilke initiativ vi har tilsluttet oss i dette arbeidet, og hvordan vi bruker disse for å oppnå våre målsetninger.

1 <https://www.jus.uio.no/forskning/omrader/selskaper/aktuelle-saker/fns-berekraftsmal-april-2018.html>



Planetens ni tålegrenser - fra Stockholm Resilience Centre

Initiativ og rammeverk

Collective Commitment to Climate Action - CCCA

Dette initiativet ble lansert av FNs miljøprogram (UNEP FI) i september 2019¹. Banken signerte disse klimaforpliktelsene for banker samme høst, som innebærer at vi tar tydelige skritt mot å tilpasse virksomheten til de internasjonale klimamålene. Dette er forpliktelsene:

1. Fokusere vår innsats der vi har eller kan ha størst effekt, dvs. først fokusere på de mest karbonintensive og klimasårbare sektorene i våre utlånsporteføljer.
2. Ha dialog og samarbeid med våre kunder om de nødvendige endringene.
3. Arbeide sammen og støtte hverandre for å utvikle bankers evne til og metoder for å måle klimapåvirkning og tilpasning til globale og lokale klimamål.

4. Samhandle med myndigheter, scenarieleverandører og andre relevante aktører om utvikling av klare og gjennomførbare sektorspesifikke veikart for å nå godt under 2 og strebe etter 1,5 grader oppvarming, for alle relevante sektorer og på tvers av forskjellige geografiske områder.
5. Senest innen tre år etter å ha signert denne forpliktelsen, sette og publisere sektorspesifikke, scenariobaserte mål for porteføljeprioritering.
6. Iverksette tiltak nå, mens man jobber med metoder og utvikler mål. Vi forplikter oss, innen 12 måneder etter signering, til å begynne å publisere og implementere tiltak vi vil gjøre i banken og sammen med våre klienter for å støtte og akselerere skiftet mot lavkarbon, klimatilpasset teknologi, forretningsmodeller og samfunn.

Banken leverte i september 2020 en rapport på status for vårt arbeid innenfor forpliktelsen, og vi bidro i 2021 i en fellesrapport fra CCCA. Ser mer informasjon på våre hjemmesider². Noe av arbeidet i CCCA er imidlertid flyttet over i initiativet under.

1 <https://www.unepfi.org/banking/bankingprinciples/commitments/ccca/>

2 <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/tilslutning-globale-initiativer.html>

Net Zero Banking Alliance - NZBA

FNs miljøprogram (UNEP FI) netto null initiativ for banker ble lansert i april 2021 i arbeidet opp mot klimatoppmøtet i Glasgow samme år. Banken tilsluttet seg initiativet ved oppstart og er ett år etter oppstart fortsatt en av kun to norske banker som har sluttet seg til klimainitiativet³. En sentral del av arbeidet er å utarbeide metoder og veiledere for arbeidet med nullutslipp, og banken deltar aktivt i flere arbeidsgrupper. NZBA har et «Commitment statement» som blant annet forplikter oss til å:

- Tilpasse utslipp fra egen drift, utlåns- og investeringer til en netto null utslippsbane innen 2050
- Innen 18 måneder sette et 2030-mål og et 2050-mål, med mellomliggende mål som skal settes hvert 5. år fra 2030 og utover.
- 2030-målet skal fokusere på prioriterte sektorer der banken kan ha størst påvirkning, dvs. de mest klimagassintensive sektorene.
- Årlig publisere absolutte utslipp- og utslippsintensitetstall i tråd med beste praksis og innen ett år etter å ha satt mål, vise fremgang i henhold til gitte kriterier.
- Ta en robust tilnærming til kompensering av utslipp⁴.

Se bankens rapportering til NZBA på våre hjemmesider.

Miljøfyrtårn

Banken har siden 2008 brukt dette miljøledelsesystemet (Environmental Management System, EMS) for å bli miljøsertifisert. Vi bruker det også for å rapportere på egne direkte (scope 1) og indirekte (scope 2 og 3) klimagassutslipp. Tallene som fremkommer i denne rapporten på egne utslipp er hentet fra Miljøfyrtårnrapporteringen.

3 <https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/sparebank-1-ostlandet-oppfordrer-norske-banker-til-a-signere-mal-om-nullutslipp-innen-2050?publisherId=17847612&releaseId=17908948>

4 <https://www.unepfi.org/banking/bankingprinciples/commitments/ccca/>

5 <https://www.cdp.net/en/companies/companies-scores>

6 <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/investor/rapporter.html>

7 <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/tilslutning-globale-initiativer.html>



Partnership for Carbon Accounting Financials - PCAF

PCAF er et globalt partnerskap mellom finansinstitusjoner som arbeider for å få tilgang på data om, og rapportere på klimagassutslipp. Banken ble med i 2020 og bruker metoden aktivt til å estimere utslipp fra utlånsporteføljen. Tallene som fremkommer i denne rapporten om utslipp fra utlånsporteføljen er fremkommet med bruk av PCAF.

Vitenskapsbasert mål - Science Based Target

Banken har implementert et vitenskapsbasert mål for å redusere klimagassutslipp både for scope 1, 2 og 3 (inkludert utlånsporteføljen). Dette vises gjennom rapporten.

CDP

Banken har de siste årene rapportert på sitt klimaarbeid via den internasjonalt anerkjente non-profit klimaorganisasjonen CDP. Vi oppnådde karakteren A i 2020, A- i 2021 og A i 2022⁵

Task Force on Climate-related Financial Disclosures - TCFD

TCFD brukes i vurdering av klimarisiko, og banken har rapportert årlig i henhold til TCFD siden 2018 gjennom vår årsrapportering⁶.

EU-taksonomien

EUs klassifiseringssystem for bærekraftige aktiviteter blir en del av norsk lov i løpet av 2022. Banken arbeider for å klassifisere porteføljen etter EUs klassifiseringssystem og etter Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon og offentliggjøre taksonomirelatert informasjon i årsrapporten for 2021.

European Climate Pact

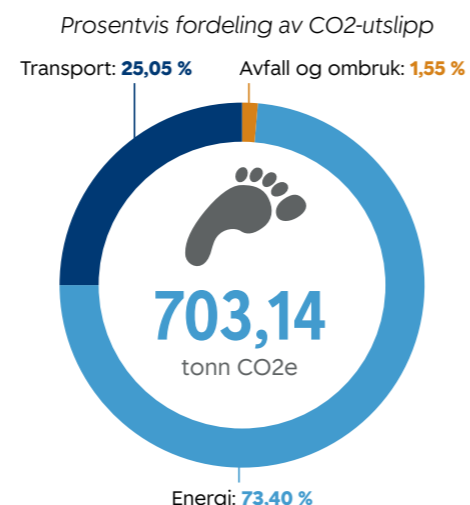
I 2021 ble banken med i The European Climate Pact som forplikter oss til å ta konkrete grep for klima og miljø. The Climate Pact er en del av EUs Green Deal⁷.

Utslipp fra egen drift

SpareBank 1 Østlandet har vært sertifisert Miljøfyrtårnbedrift siden 2008, og vi jobber kontinuerlig for å redusere våre klimagassutslipp og vår påvirkning på miljøet.

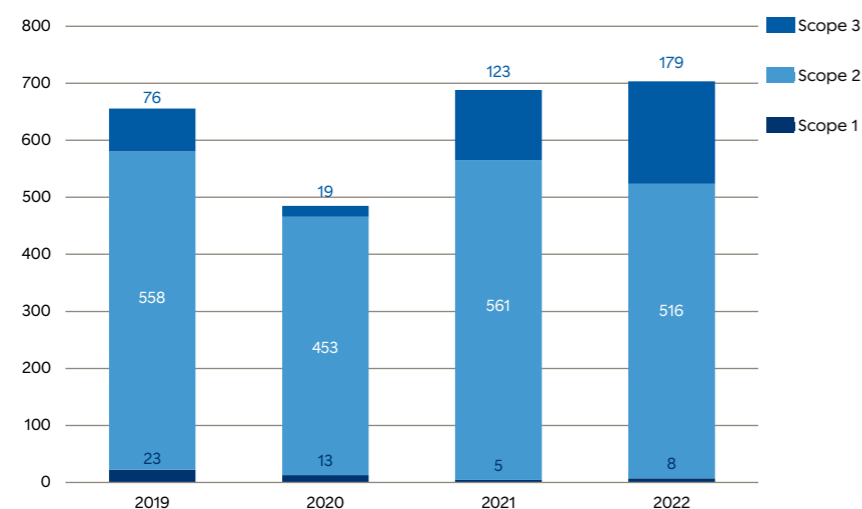
Banken hadde et totalt klimagassutslipp på 703,14 tonn CO₂-ekvivalenter i 2022, og vi kjøpte EUA klimakvoter for å kompensere for våre utslipp. Vi kjøpte også opprinnelsesgarantier for å sikre at det produseres fornybar strøm for vårt forbruk i Innlandet.

Miljøfyrtårn er et anerkjent og effektivt verktøy for miljøledelse (Environmental Management System) som er godkjent av EU. Regnskapet omfatter alle registrerte utslipp fra banken. Analysen er basert på den internasjonale standarden A Corporate Accounting and Reporting Standard som er utviklet av The Greenhouse Gas Protocol Initiative - GHG-protokollen.



Banken har redusert sine utslipp betraktelig de senere årene, og fra 2012 til 2017 halverte vi utslippene våre. Fra 2018 til 2020 reduserte vi utslippene gradvis, men de har økt fra 691 tonn i 2021 til 703 tonn i 2022. Årsakene er mer aktivitet etter koronapandemien, samt at Miljøfyrtårn fra 2021 la til flere indikatorer som det må rapporteres på, for eksempel kjøregodtgjørelse. De oppdaterte også omregningsfaktorene, og de største endringene ble gjort for energiforbruk. Den tidligere faktoren for elektrisitet forholdt seg til den nordiske produksjonsmiksen, mens den nye faktoren forholder til den norske forbruksmiksen. Det gjør det utfordrende å sammenligne våre rapporterte tall tilbake i tid. Vi har derfor regnet ut tidligere tall med ny metode.

Utslippene i scope 1 øker fra 4,6 til 7,6 tonn CO₂ som følge av økt reisevirksomhet med bankens hybridbiler. Vårt elektrisitetsforbruk, fjernvarme og fjernkjøling er alle redusert, noe som fører til reduksjon i våre scope 2 utslipp med 8,3 prosent, fra 562,9 til 516,1 tonn CO₂. Når det gjelder scope 3 utslipp, så har utslipp fra flyreiser økt, mens avfall har sunket fra 18,92 tonn til 10,86 tonn CO₂-ekvivalenter. Tallet for kjøregodtgjørelse har økt fra 362 761 til 559 939 km som følge av økt reisevirksomhet etter pandemien. Dette fører samlet sett til at indirekte utslipp i scope 3 øker fra 123,8 tonn CO₂ i 2021 til 179,4 tonn CO₂ i 2022.



Totale tonn CO₂ utslipp 2018-2021

Utslippskilde	Forbruk	Utslippsfaktor	Utslipp i CO ₂ -ekvivalenter
Scope 1			
Bensin (firmabiler)	2 634 liter	2,89 kg CO ₂ e/liter	7,61 tonn CO ₂ e
Sum scope 1:			7,61 tonn CO₂e
Scope 2			
Fjernkjøling	21 431 kWh	0,026 kg CO ₂ e/kWh	0,56 tonn CO ₂ e
Fjernvarme	1 879 520 kWh	0,187 kg CO ₂ e/kWh	351,47 tonn CO ₂ e
Elektrisitet	4 102 162 kWh	0,04 kg CO ₂ e/kWh	164,09 tonn CO ₂ e
Sum scope 2:			516,11 tonn CO₂e
Scope 3			
Avfall			10,86 tonn CO ₂ e
Restavfall, to kategorier	33 775 kg	Ulike per kategori	7,74 tonn CO ₂ e
Sortert, 10 kategorier	65 410 kg	Ulike per kategori	3,12 tonn CO ₂ e
Forretningsreiser			168,55 tonn CO ₂ e
Flyreiser, Norden	151 reiser	104 kg CO ₂ e/reise	15,70 tonn CO ₂ e
Flyreiser, Europa	9 reiser	185 kg CO ₂ e/reise	1,67 tonn CO ₂ e
Flyreiser, verden			
Kjøregodtgjørelse	559 939 km	0,27 kg CO ₂ e/km	151,18 tonn CO ₂ e
Sum scope 3			179,42 tonn CO₂e
TOTALT CO₂ UTSLIPP			703,14 TONN CO₂e

1) 32 252 km er kjørt med el-bil.

Oversikt over mål og måloppnåelse for 2022

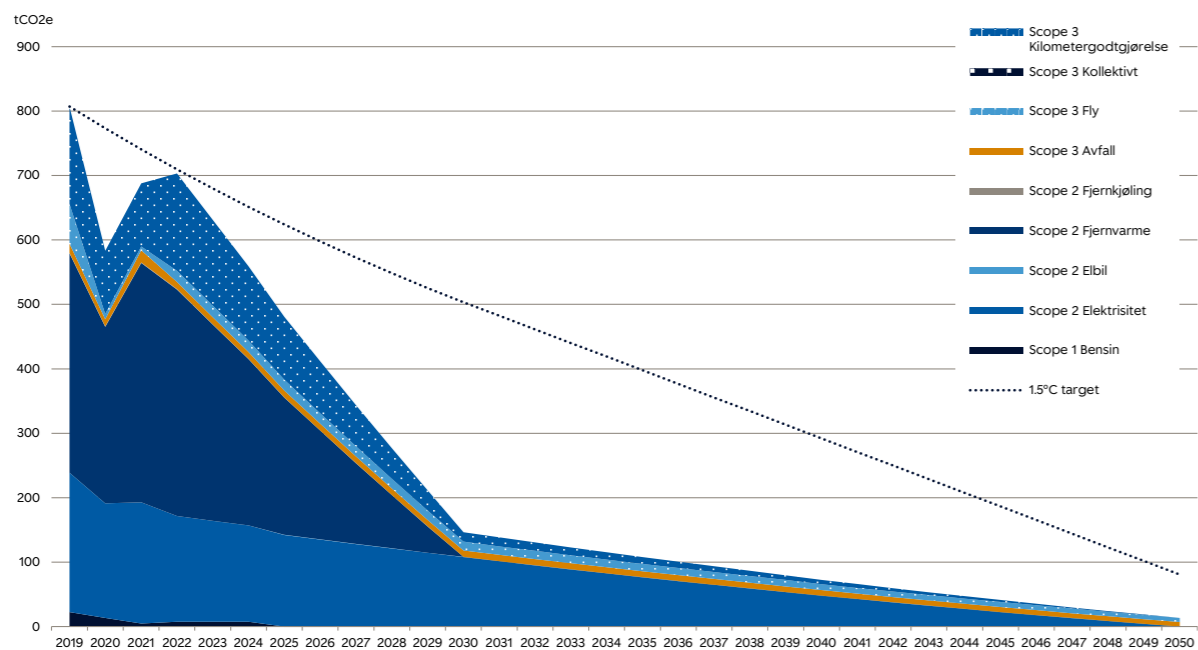
Scope 1: Firmabiler, drivstoff	Bankens firmabiler skal skiftes ut til elektriske biler innen 2030. Utslipp fra firmabilene vil derfor være tilnærmet null fra og med 2030. I 2022 disponerte bankens ansatte én el-bil og to hybriddrevne leasingbiler. Totalt bensinforbruk var på 2634 liter hovedsakelig knyttet til bankens økonomioppfølging for skoleelever i vårt distrikt.
Scope 2: Elektrisitet og fjernvarme	Banken har de siste 13 årene redusert elektrisitetsforbruket betraktelig. Vi har som mål å redusere forbruket kontinuerlig fram til 2030 og videre mot 2050. Både elektrisitetsforbruk, fjernvarme og fjernkjøling er redusert i 2022. Hovedgrunnen er varmere klima og bedre energiovervåkingsystemer på flere av våre kontorer. Dette fører til reduksjon i våre scope 2 utslipp på 8,3 %, fra 562,9 til 516,1 tonn CO ₂ .
Scope 3: Flyreiser	Banken legger klare begrensninger i sitt reiseregulativ om at alle flyreiser skal være begrunnet i et tydelig behov, og at andre alternativer, som telefon- eller videomøter, skal være vurdert som alternativer til å reise. Vi har 9 flyreiser i Europa og 151 flyreiser i Norden registrert gjennom vårt reisebyrå i 2022. Flyreiser ansatte har booket selv, kommer i tillegg. Vi jobber for at alle flyreiser framover må bestilles via vårt reisebyrå. Flyreisene som er registrert, tilsvarer 17,36 tonn CO ₂ i 2022. I 2021 hadde vi kun 57 registrerte flyreiser i Norden med samlede utslipp på 5,93 tonn CO ₂ . Økningen kommer av mer reisevirksomhet etter pandemien. Vi har et mål om å redusere antall flyreiser med 1 % i året fram mot 2050.
Scope 3: Kilometergodtgjørelse	Fra 2021 er utslipp fra kilometergodtgjørelse også inkludert i klimaregnskapet, noe som øker våre totale CO ₂ -utslipp betraktelig. Bankens oppfordrer de ansatte til å redusere reisevirksomheten med bruk av egen bil så langt det er mulig, og heller bruke kollektivtransport som tog og buss. Andre alternativer, som telefon- eller videomøter, skal vurderes som alternativer til å reise. Bankens tilbyr grønt billån for kunder og ansatte som kjøper elbil. I 2022 kjørte vi totalt 559 939 km. Av dette er 35 252 km kjørt med elbil, men det er ikke skilt på disse kategoriene i Miljøfyrtårnportalen. Totaltall for 2021 var 362 761 km, og 10 183 km med elbil (antakelig underrapportert). Grunnen til økningen er at vi er tilbake på normal reisevirksomhet etter pandemien.
Scope 3: Avfall	Banken har som mål å redusere utslipp fra avfall med 50 prosent i perioden 2018–2050. Siden 2011 har vi vært medlem av Grønt Punkt Norge og følger deres rapportering og regler. Alle bankens kontorer kildesorterer og har fokus på å redusere restavfall, noe som også er i tråd med vår Miljøfyrtårnsertifisering. Ytterligere tiltak som gjøres for å redusere avfallsmengden, er å stille krav til våre leverandører når det gjelder deres bruk av emballasje for å begrense mengden av avfall på våre kontorer. I tråd med Miljøfyrtårns føringer skal også engangsemballasje fjernes i framtida. Vi gjør oppmerksom på at vi ikke har avfallstall der vi kun leier kontorer, fordi vi der er med i felles avfalls-løsninger. I 2022 reduserte vi den totale avfallsmengden med 47 000 kilo til tross for økt aktivitet på kontorene etter nedstengningen i 2021. Rydding av kontorer under pandemien førte også til mer avfall i 2021 enn i 2022.

Vitenskapsbasert nullutslippsmål

Vi har satt mål for hvordan vi skal redusere utslippene våre i tråd med Parisavtalen, såkalte vitenskapsbaserte klimamål eller Science Based Target (SBT). I tråd med SBTi sin metode har vi vedtatt både kortsiktige og langsiktige mål med tilhørende tiltak fram mot 2050. Bankens planer for utslippsreduksjon mot 2050 kan ses i grafen nedenfor.

Vi har sluttet oss til Science Based Target Initiative, men har ennå ikke mulighet til å få vårt vitenskapsbaserte mål godkjent, fordi de som nevnt ikke har en metode som gjør at vi kan inkludere våre indirekte utslipp i verdikjeden, fra våre kunder. Vi vil som sagt søke å få målet godkjent så fort det er mulig.

Vitenskapsbasert mål for klimagassreduksjon for egen drift



Utslipp fra vår verdikjede - utlånsporteføljene

Bankens langsiktige ambisjon er å være klimanøytral i 2050 også fra utlånsporteføljene. Banken jobber derfor med å redusere klimagassutslippene fra både privatmarkeds- og bedriftsmarkedsporteføljene. Det innebærer å stadig øke den andelen av porteføljen som anses å ha lave klimagassutslipp, og som derfor kan anses som "grønnere".

Banken utarbeidet i 2021 et grønt obligasjonsrammeverk der deler av utlånsporteføljen defineres som lyse-, mellom- eller mørkegrønn etter ulike kriterier. Rammeverket fikk en ekstern verifisering fra Cicero Shades of Green, og de vurderte rammeverket overordnet som mellomgrønt. Se mer informasjon på våre hjemmesider¹.

¹ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/rammeverk-for-gronne-obligasjoner.html>

Boliglånsporteføljen

Klimagassutslipp

Totale utslipp fra boliglånsporteføljen er i 2022 estimert til 18 673 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e), lavere enn målet på 18 678 tCO₂e. Det absolutte utslippsmålet er derfor nådd. Karbonintensiteten er på 5,06 kgCO₂e per m², litt høyere enn målet på 4,72 kgCO₂e. Dette utslippsmålet er derfor ikke nådd ennå.

For første gang har vi brukt PCAF til å beregne utslippene fra boliglånsporteføljen. Utregningen tar hensyn til om det gjelder enebolig, rekkehus eller leilighet, samt energikarakteren. Den tar også med totalt areal og areal skalert etter belåningsgrad. Slik kommer vi fram til bankens indirekte utslipp knyttet til boliglånene. Tidligere år har vi brukt Multiconsult for å estimere utslipp. Det ga høyere utslipp, blant annet fordi de bruker en livsløpsberegning. Forskjellig utslippsfaktor på strøm kan også potensielt ha stor påvirkning. Fordi vi har endret metode, har vi også gjort en enkel beregning med den nye metoden av estimerte utslipp tilbake i tid. Det gir følgende resultat:

PCAF-beregning	2022	2021*	2020*
Karbonintensitet (kgCO ₂ e/m ²)	5,06	5,22	5,37
Totale utslipp (tCO ₂ e)	✓ 18 673	20 214	21 244

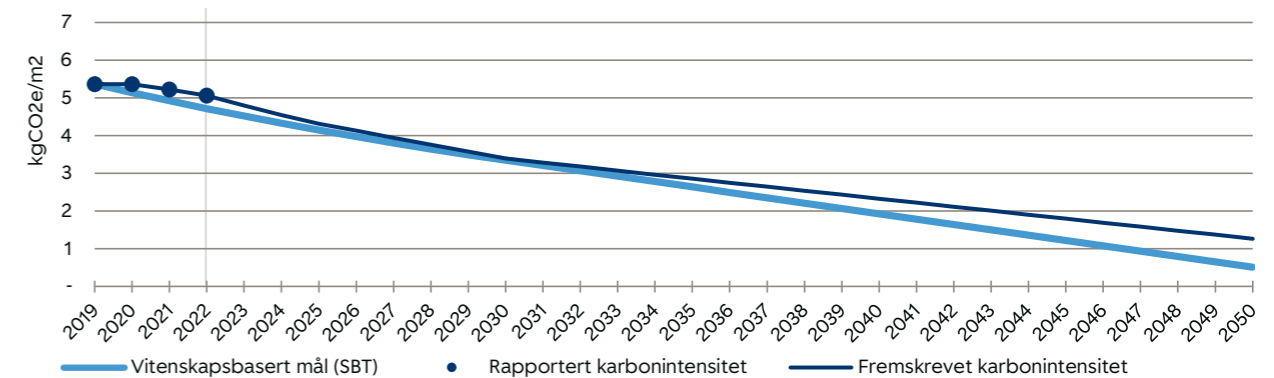
*forenklet rekalkulering

Vitenskapsbasert nullutslippsmål

I grafen under er utslippene fra bankens boliglånsportefølje framskrevet mot 2050. Dette er basert på PMs klimamål for 2025 og 2030 med utgangspunkt i metoden til SBTi. Dette er en «godt under 2 gradersbane» fordi SBTi ennå ikke har utviklet en 1,5 gradersbane for boliger.

Som grafen viser, er reduksjonene relativt små de første årene før utslippene reduseres raskere fra rundt 2030. Det betyr at banken ikke helt følger ambisjonene i SBTi de første årene, men CO₂-reduksjonen fra boliglånsporteføljen reduseres desto mer fra 2030 og utover. Tiltakene som allerede er planlagt, viser at utlånsporteføljen framskrives til å være 0,76 kgCO₂e fra målet om null utslipp i 2050. Det betyr at tiltakene vi har i stor grad er tilstrekkelig, men at vi allikevel må jobbe for å forsterke virkemidlene noe overfor kundene for å ytterligere redusere utslippene knyttet til boliger.

Vitenskapsbasert mål for klimagassreduksjon for boliglånsporteføljen



Andel grønne lån i boliglånsporteføljen

For å oppnå lavere karbonintensitet i boliglånsporteføljen jobber banken for å øke den «grønne» andelen. Cicero Shades of Green vurderer disse boligene som «lysegrønne», og følgende krav må tilfredsstilles:

Eksisterende boliger

- Boliger bygget før 2012 og som derfor har eldre bygningskoder enn TEK10, må ha energimerke A eller B for å kvalifisere.
- Boliger bygget mellom 2012 og 2021 må være TEK 10 og TEK 17 for å kvalifisere.
- Boliger som har fått en 30 prosent forbedring i energiforbruk, og/eller som har forbedret sin energikarakter minst to nivåer til en karakter på D eller bedre, vil kvalifisere.

Nye boliger

- Boliger bygget etter 2021 må være minimum 20 prosent mer energieffektive enn reguleringen som gjaldt da de ble oppført. Foreløpig er dette en størrelse det er utfordrende å dokumentere, noe som fører til at ingen boliger bygget etter 01.01.2021 anses som «grønne» i beregningene under.

Ut fra disse forutsetningene kvalifiserer 11,9 milliarder kroner i lånevolum som «grønt». Av et totalt utlånsvolum på 83,7 milliarder kroner tilknyttet boligeiendommer i egen portefølje, utgjør den «grønne» andelen 14,3 prosent. Dersom man legger til grunn samme definisjon av «grønt» for nye boliger som for boliger bygget mellom 2012 og 2021, så er grønn andel av totale boliglån ved utgangen av 2022 på 18,1 prosent. Dette inkluderer også boliglånene vi overfører til Boligkreditt. Dette er godt over PM sitt mål om grønn andel på 17,5 prosent, som er PM sin nøkkelindikator for grønn vekst i boliglånsporteføljen.

Grønne utlånsprodukter PM

For å stimulere til en økning av den grønne delen av utlånsporteføljen, og med det grønne omstilling hos våre kunder, tilbyr vi i dag fire ulike grønne lån til privatkunder:

- Grønt energilån
- Grønt boliglån
- Grønt solenergilån
- Grønt billån

Grønt energilån skal gis til miljøvennlig oppgradering av eksisterende bolig eller fritidsbolig. Dette blir et av PMs viktigste produkter og vil kunne utgjøre en stor forskjell for klimaet. I løpet av 2022 ble en revitalisert utgave av Grønt energilån lansert. Lånet gis til energieffektivisering av eksisterende eller ny bolig, hvor kunden skal oppnå 30% energieffektivisering.

Banken har i samarbeid med Multiconsult utviklet en egen kalkulator for beregning av tiltak for økt energieffektivisering, slik at kunden kan se hvilke tiltak som vil bidra til at egen bolig kan kvalifisere for grønt boliglån. Verktøyet skal stimulere kundene til å gjøre forbedringer på egen bolig, slik at kunden kan oppnå besparelser innenfor både eget fotavtrykk og egen kostnad til strøm.

For å bidra til energieffektivisering og høyere andel fornybar energi utnyttelse lanserte vi i 2022 et grønlån til solenergianlegg. Lånet gis til kunder som ønsker å øke sin egen selvforsyningsgrad innenfor fornybar energi, samt at det også kan være et bidrag til kundens totale energieffektivisering av egen bolig.

For å øke bevisstheten til kundene våre rundt eget klimafotavtrykk har vi sammen med andre i SpareBank 1-alliansen lansert en løsning kalt Mitt Klimaspor. Dette gjør at kundene kan i nettbanken og mobilbanken se hvor mye klimagass som er beregnet fra eget forbruk. Dette skal hjelpe kunden til å se hvordan de kan redusere sine klimagassutslipp. Tjenesten ble lansert på slutten av 2021, og vi har hatt fokus på dette gjennom dialog og markedsføring i 2022. Banken følger opp med webinarer, artikler og saker i sosiale medier om hvordan man som privatperson kan leve mer klimavennlig og få et mer ansvarlig forbruk

Forutsetninger og svakheter ved metoden

I beregningene tilstrebes høyest mulig datakvalitet, og den er betydelig økt fra fjorårets rapportering. For jordbruk baserer analysen seg på utslippsfaktorer per dyr, dyreslag og dekar dyrket mark. For næringseiendom beregnes utslipp primært per kvadratmeter, det er da tatt hensyn til bygningstype og energiklasse, med unntak for små engasjement. Dette detaljnivået er nytt for året, og det tilsvarer datakvalitet 3 i PCAF, de har en skala fra 1 til 5, der 1 er best. 27 prosent av utlånsporteføljen beregnes nå med datakvalitet 3. Beste datakvalitet i beregningene for 2021 var 4.

For øvrige bransjer er analysen basert på norske utslippsfaktorer på næringsgruppenivå (NACE-kode). For AS benyttes utslippsfaktorer basert på omsetning, noe som tilsvarer datakvalitet 4 i PCAF (59 prosent av porteføljen). For enkeltpersonforetak og personlig næringsdrivende benyttes utslippsfaktorer basert på lånevolum, dette tilsvarer score 5 i PCAF (14 prosent av porteføljen). Det er forskjell på beregningsmetoden for AS og enkeltpersonforetak på grunn av datatilgjengelighet.

Bransje	Totale utslipp (tonn CO ₂ -ekvivalenter)		Karbonintensitet (tonn CO ₂ -ekvivalenter per MNOK i utlån)	
	Scope 1 og 2	Scope 3	Scope 1 og 2	Scope 1, 2 og 3
Jordbruk og tilknyttede tjenester	181 092	243 175	31,2	73,1
Skogbruk og tilknyttede tjenester	10 403	15 757	10,9	27,3
Forretningsmessig tjenesteyting	10 292	21 216	8,6	26,2
Varehandel	14 663	29 170	7,1	21,2
Omsetning og drift av fast eiendom	7 195	46 667	0,3	2,4
Industri	6 273	43 396	4,3	46,6
Oppføring av bygninger	6 649	134 274	1,1	24,2
Transport og lagring	2 318	13 223	9,3	62,0
Faglig og finansiell tjenesteyting	1 134	2 268	0,9	2,6
Hotell, restaurant og reiseliv	1 626	3 900	3,5	11,7
Energiproduksjon og -forsyning	1 673	613	2,4	3,2
Offentlig sektor	996	9 426	1,5	16,1
Øvrige	4 346	5 702	6,8	15,8
Sum	248 660	568 788	5,67	18,6

Metode: Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Banken benytter internasjonal GHG regnskaps- og rapporteringsstandard for finans til å estimere klimagassutslipp i utlånsporteføljen. Tabellen viser direkte utslipp fra våre kunder (scope 1 og 2) samt utslipp oppstrøms i verdikjeden, som produksjon av råvarer hos leverandører (scope 3).

Bedriftsmarkedsporteføljen

Klimagassutslipp

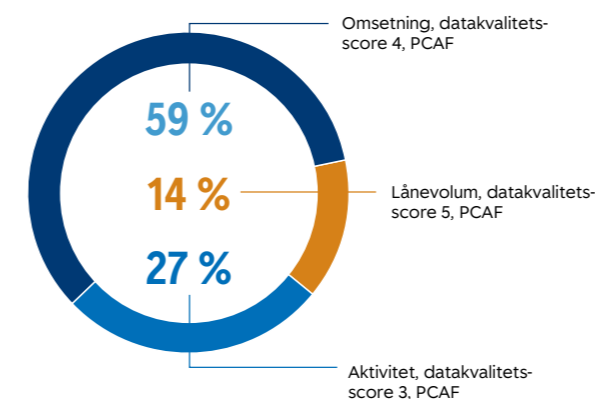
Totale utslipp i bedriftsmarkedsporteføljen er i 2022 estimert til 248 660 tCO₂e, over målet på 194 842 tCO₂e. Men totale utslipp gir ikke et riktig bilde av om vi når utslippsmålene, fordi totale utslipp vil øke med totale utlån, noe som var tilfellet for 2022. Derfor er karbonintensiteten et bedre mål. Den var på 5,67 tCO₂e per millioner kroner, over målet på 5,52 tCO₂e/ mnok. Vi ligger derfor litt bak utslippsmålet for bedriftsmarkedsporteføljen. Årlig karbonopptak i bankens skogportefølje beregnes til å være 158 000 tCO₂e, justert for hvor stor andel banken finansierer. Dette tilsvarer omtrent 2/3 av årlige karbonutslipp i resterende portefølje.

Banken er ikke eksponert mot karbonintensive bransjer som utvinning av olje og gass, oljeraffineri, metallproduksjon, sjøfart eller luftfart og har derfor en relativt sett en lite karbonintensiv utlånsportefølje på bedriftsmarkedet. Vi ønsker likevel å synliggjøre

utslippene i utlånsporteføljene, fordi det er gjennom vår verdikjede at vi har størst mulighet for å bidra til at Norge når de ambisiøse målene i Parisavtalen. Banken har rapportert på klimagassutslipp i utlånsporteføljen siden 2019 og har også satt et vitenskapsbasert klimamål for porteføljen.

Når det blir beregnet totale klimagassutslipp i utlånsporteføljen, begrenser vi oss til kundenes scope 1 og 2-utslipp. Det å inkludere scope 3 vil bety en stor grad av dobbelttelling siden ett selskaps direkte utslipp er et annet selskaps indirekte utslipp. Vi ønsker likevel å synliggjøre kundenes scope 3 utslipp i bransjeoversikten nedenfor siden enkelte bransjer, blant annet oppføring av bygninger, har relativt lite direkte utslipp i forhold til indirekte utslipp.

Datakvalitet PCAF



Det er flere svakheter med metoden, her er noen av dem:

- Det kan forekomme feil i datagrunnlaget ved at enkeltkunder har en næringskode som ikke reflekterer den faktiske aktiviteten i foretaket, og som derfor gir en misvisende utslippsfaktor.
- Utslippsfaktorene som ligger til grunn for beregningene, er delvis grove estimater som ikke gir informasjon om utslipp på kundenivå, men resultatene viser allikevel hvor vi bør rette fokuset vårt i bærekraftsarbeidet.
- Etter hvert som vi øker datakvaliteten i beregningene våre, vil vi sette oss stadig mer konkrete mål og gi tydeligere insentiver for spesifikke bransjer og kunder.
- Vi må forvente relativt betydelig variasjon i utslippsmålingene framover fordi det blir stadig mer oppdatert informasjon, og datakvaliteten øker.

Historiske utslipp

Banken publiserte for første gang klimagassutslipp fra utlånsporteføljen i bedriftsmarkedet i årsrapporten 2019 og rapporterte etter PCAF-rammeverket første gang for 2020. Siden dette området er umodent og stadig under utvikling blant annet fordi metodene blir forbedret, så vil ikke beregningene være sammenlignbare fra år til år. Endringen i beregningsmetoden i årets rapportering som er beskrevet under forutsetninger tidligere, gir betydelig lavere utslipp. Endringen i totale utslipp fra fjorårets rapport er i hovedsak derfor metodisk og reflekterer ikke reell utslippsreduksjon. Metoden er nå mer detaljert, og utslippsfaktorene mer tilpasset norske forhold. Vi har derfor kalkulert utslippstallene for 2020 og 2021 på nytt med årets metode for bedre å kunne følge utviklingen.

Estimerte utslipp for 2021 er 232 340 tCO₂e. Estimerte utslipp i 2022 er 248 660 tCO₂e. Det gir en økning i direkte utslipp på 7 prosent. Den viktigste forklaringsfaktoren for denne økningen er utlånsveksten. Utslippsintensiteten er ned fra 6,19 til 5,67 tCO₂e/mnok i utlån.

PCAF beregning	2022	2021*	2020*
Karbonintensitet (tCO ₂ e/mill.kr)	5,67	6,19	6,49
Totale utslipp (tCO ₂ e)	248 660	232 340	221 609

*omregnet med oppdatert metode



Utslipp fra våre bransjer

Analysen viser at jordbruk og tilknyttede tjenester har de største direkte utslippene i vår portefølje. Dette samsvarer med tidligere beregninger. Landbruk er vår nest største bransje etter omsetning og drift av fast eiendom, og gitt vår geografiske plassering og bransjemiks, er det naturlig at jordbruk kommer høyt ut her. Norsk landbruk har et sterkt fokus på bærekraft, og det legges ned betydelige ressurser for å kartlegge og redusere klimagassutslipp i bransjen. Samtidig har våre landbrukskunder betydelige ressurser i skog. Et aktivt landbruk sikrer vedlikehold av skog og kan bidra til en bærekraftig skogproduksjon. Landbruk vil fortsette å være et satsingsområde for banken, og vi vil støtte og lage incentiver for å redusere klimagassutslippene i denne bransjen.

Analysen viser videre at blant annet oppføring av bygninger har betydelige indirekte utslipp (scope 3). Dette er utslipp som typisk kommer fra materialproduksjon og transport, og de vil derfor vises som scope 1-utslipp for industri og transport-sektoren i tilsvarende analyser.

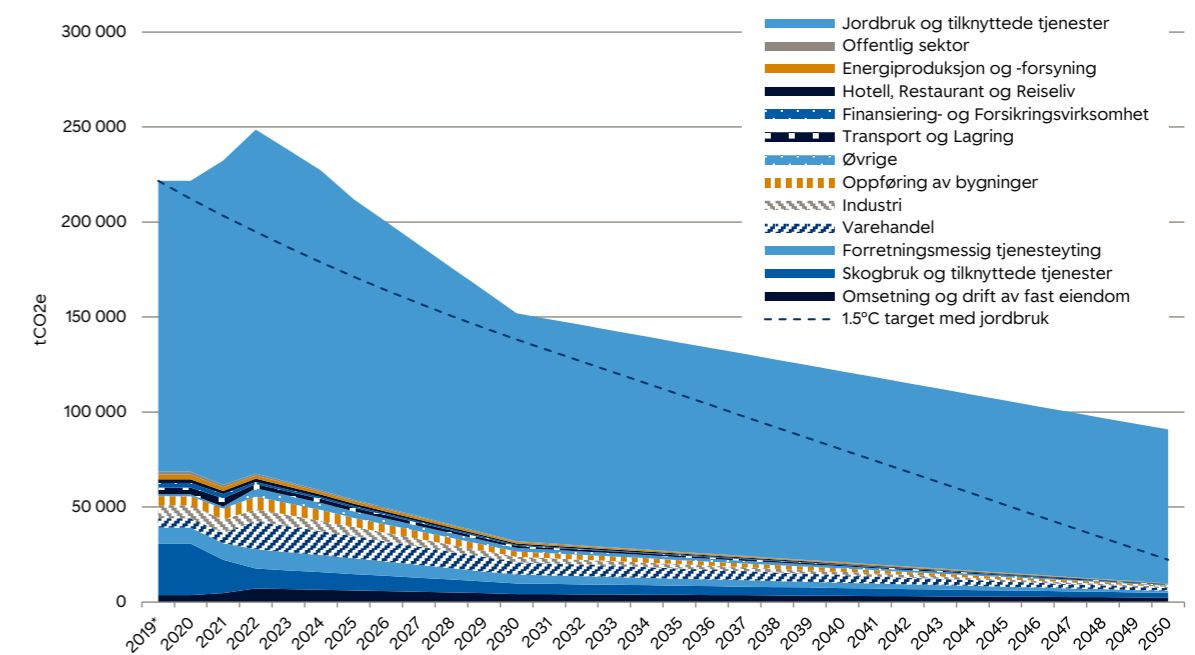
Analysen viser at landbruk også er den mest utslipp-intensive bransjen om vi ser på utslippene i scope 1 og 2. Dersom vi inkluderer oppstrøms utslipp i verdikjeden (scope 3), er jordbruk og transport og lagring de mest utslipp-intensive bransjene basert på bankens utlån, etterfulgt av industri. Industripporteføljen har relativt lave direkte utslipp, men høye scope 3-utslipp.

Vitenskapsbasert nullutslippsmål

For BM sin kredittportefølje har vi et mål om at det fra 2020 til 2030 skal være minimum 42 prosent reduksjon i det totale utslippet. Det tilsvarer en årlig reduksjon på 4,2 prosent av 2020-nivået og er i tråd med ambisjonsnivået til SBTi om å redusere utslippene til 1,5 °C.

Framskrivninger av totale utslippsbaner for BM fordelt på bransje kan ses i grafen under. Oversikten viser en økning fra 2021 til 2022, noe som i all hovedsak kommer av høy utlånsvekst i BM-porteføljen.

Beregning av totale utslipp for bedriftsmarkedsporteføljen og framskriving av utslippsbaner



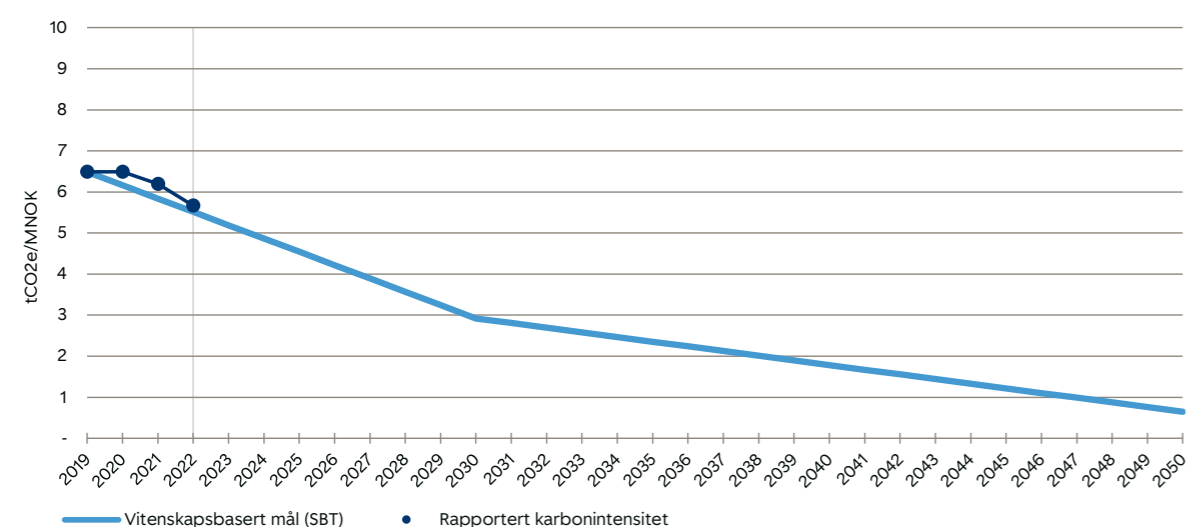
Reduksjon i karbonintensitet

Banken har økt fokus på å måle karbonintensitet. Dette mener vi gir et mer korrekt bilde av klimagass-reduksjonen, da den ikke blir direkte påvirket av utlånsveksten i porteføljen, slik de totale utslippene blir. Vi har et mål om minst 50 prosent reduksjon i karbonintensiteten fra 2020 til 2030, en årlig reduksjon på 5 prosent av 2020-nivået. Beregninger viser en karbonintensitet på 5,67 tCO₂e per millioner kroner i utlån. Dette er en reduksjon på 8,4 prosent fra 2021, noe som er klart bedre enn målet på 5 prosent.

Under vil vi vise utslipp i våre ulike bransjer. Utslippetsintensiteten for jordbruk er økt fra 30,4 til 31,2 tCO₂e/mnok og ligger over reduksjonsmålet i SBTi.

Utslippetsintensiteten for omsetning og drift av fast eiendom har økt fra 0,30 til 0,53 tCO₂e/mnok. Den viktigste forklaringen på at total karbonintensitet er redusert samtidig som den øker for to av våre viktigste bransjer, er en relativ økning i bransjer med lav karbonintensitet. Som beskrevet i avsnittet om klimagassutslipp i utlånsporteføljen tidligere i kapitlet, har vi gjort metodiske endringer for å forbedre tallgrunnlaget i beregningene. Dette gjør at vi har vært nødt til å gjøre justeringer på utslippsbanene. Dette påvirker ikke våre vitenskapelige klimamål som fortsatt er i tråd med SBTi.

Vitenskapsbasert mål for klimagassreduksjon i bedriftsmarkedsporteføljen



Utslipp fra bransjer

Jordbruksporteføljen

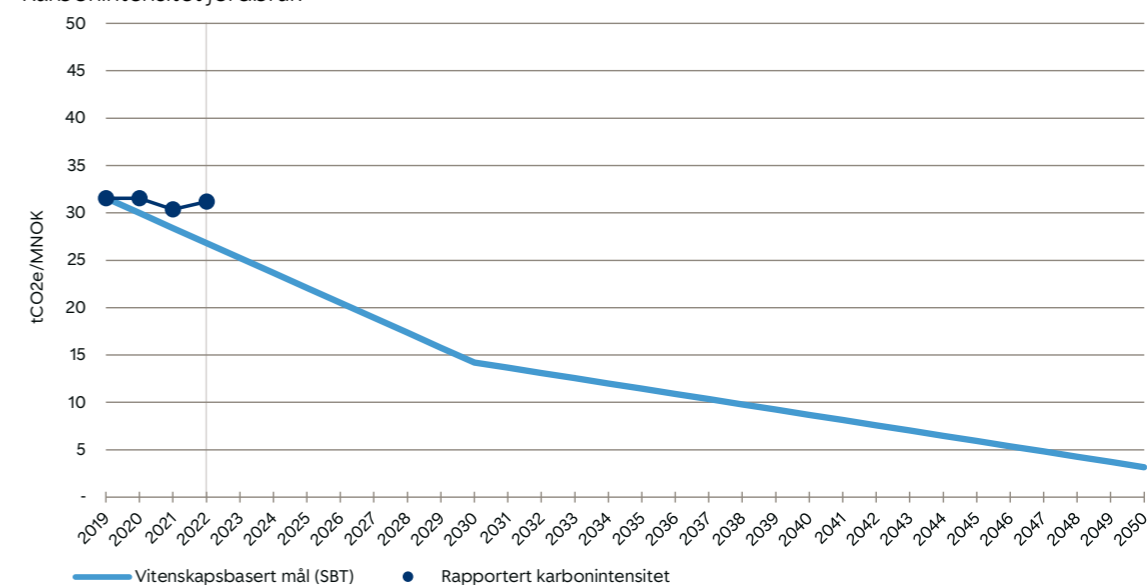
For banken er «jordbruk og tilknyttede tjenester» den bransjen med desidert høyest absolutte utslipp (fra egen scope 1 og 2). Se figuren med Fremskrivninger av utslippsbaner på BM over. Jordbruk står for 9.1% av klimagassutslippene i Norge¹. Banken må samarbeide med bransjen selv for å redusere utslippene fra jordbruk. Bransjen har ambisiøse mål. I 2019 inngikk sektoren og regjeringen et samarbeid for tidsperioden 2021-2030 om å redusere klimagassutslipp fra sektoren og øke opptaket av karbon fra jorda. Forpliktelsen til jordbrukssektoren innebærer å bidra til en samlet klimagassreduksjon på 5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) i perioden 2021 til 2030.

For det strategiske initiativet grønnere landbruk har vi i 2022 utarbeidet en rapport om utfordringene landbruket står overfor for å nå et bærekraftig samfunn.

Planetens tålegrenser er brukt som analytisk rammeverk for å kartlegge hvor landbruket har størst påvirkning på natur og klima, og motsatt. Tre av de viktigste tiltakene er å:

- 1 Redusere forstyrrelser fra blant annet nitrogen og fosfor for å stabilisere økosystemet.
- 2 Øke biologisk mangfold i landbruket for å styrke motstandsdyktigheten til både matsektoren og naturen.
- 3 Redusere klimagassutslipp tilknyttet landbruk i henhold til bransjens klimaplan.

Karbonintensitet jordbruk

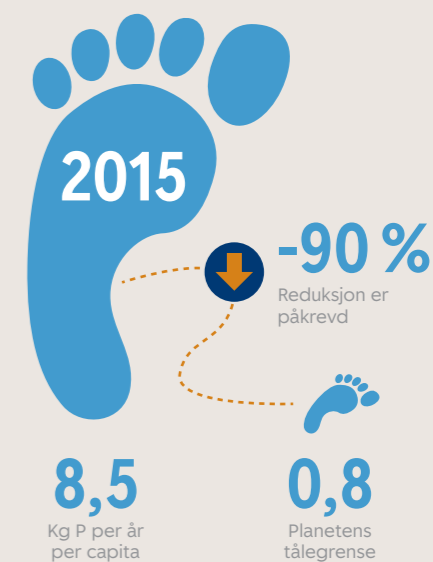


For å løse utfordringene trengs det investeringer i ny klimasmart teknologi og en ressursutnyttelse som er mer sirkulær. Vi utvikler finansielle produkter som adresserer disse miljømessige utfordringene, se avsnittet Produkter og aktiviteter med miljømessig gevinst. Rapporten SpareBank 1 Østlandets negative påvirkning på natur som ligger på våre hjemmesider, analyserer vår indirekte påvirkning på natur gjennom utlånsporteføljen. Bankens mål innen landbruk er basert på landbrukets egne satsningsområder som er å øke bruken av landbrukets klimakalkulator, motta klimarådgivning, utvikle en klimahandlingsplan og gjennomføre tiltak. Vi tar i bruk ny ESG-modul for aktsomhetsvurderinger i 2023 som vil hjelpe oss med å innhente data, rapporteringen på disse målene vil skje fra 2023.

Utslipp fra jordbruk avhenger mye av hvilken drift gården har. Ett av tiltakene bransjen selv har utviklet er Klimakalkulatoren. Dette er et digitalt verktøy som gir bonden oversikt over egne klimagassutslipp. Den viser også hvilke muligheter som finnes både for å redusere utslipp og binde karbon som finnes på gårdsnivå. Bransjen har som mål at så mange som mulig norske bønder tar i bruk kalkulatoren². Banken ser på klimakalkulatoren som et avgjørende virkemiddel for å beregne utslipp per gårdsbruk, og finne de beste tiltakene for å redusere utslippene for akkurat det gårdsbruket. Derfor er bankens mål innen landbruk i stor grad knyttet opp mot klimakalkulatoren.

² <https://klimasmartlandbruk.no/klimakalkulatoren/>

Fotavtrykk fosfor



Illustrasjonen er hentet fra WWF-rapporten Reducing Norway's footprint – bringing our production and consumption within planetary boundaries og viser at det er behov for en reduksjon på 90 prosent fra 2015-nivået i bruk av fosfor for at Norge skal være innenfor planetens tålegrenser. Tilsvarende for nitrogen er 30 prosent. Banken arbeider for å redusere begge deler i sin landbruksportefølje.

¹ <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/klima/norske-utslipp-av-klimagasser/klimagassutslipp-fra-jordbruk/>

Målene for landbruk mot 2025 er:

- Minst 1 % av jordbruksporteføljen skal være grønn (i henhold til vårt obligasjonsrammeverk) innen 2025. Brutt ned i årlige mål, er målet for 2022: 0,4 %.
- 80 % av landbrukskunder har tatt i bruk klimakalkulatoren, gjennomført klimarådgivning og etablert en klimatiltaksplan på sin gård (begynner datainnhenting i 2023).
- 25 % av landbrukskunder som har etablert klimatiltaksplan, har gjennomført tiltak i tråd med planen, for å insentivere dette skal:
- Banken innen utløpet av 2025 ha innvilget og utbetalt «Grønt landbrukslån» til minst 100 kunder (målet vil økes i 2023).

Måloppnåelse 2022:

Mål for området	Minst 1 % av jordbruksporteføljen skal være grønn* innen 2025. Brutt ned i årlige mål. Mål for 2022: 0,4 %.					
Måleparameter	Andel lån til jordbruk som er grønne ifølge vårt grønne obligasjonsrammeverk. Målt i utlånsvolum.					
Måloppnåelse	2022	2021	2020	2019	2018	2017
	✓ 0,4 %	0,1 %	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet

*Per dags dato utgjør den grønne andelen kun det grønne landbrukslånet. Selv om kunden har gjort bærekraftstiltak på sin gård, anser vi ikke hele låneengasjementet som "grønt", kun aktiviteten lånet er knyttet til. Derfor er grønn andel for jordbruk relativt lav i forhold til total utlånsportefølje.

Mål for området	Minst 100 innvilgede grønne* landbrukslån innen 2025					
Måleparameter	Antall innvilgede grønne landbrukslån, akkumulert.					
Måloppnåelse	2022	2021	2020	2019	2018	2017
	✓ 87	✓ 42	✓ 30	✓ 14	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet

* Tiltak i tråd med landbrukets klimahandlingsplan.

Næringseiendomsporteføljen

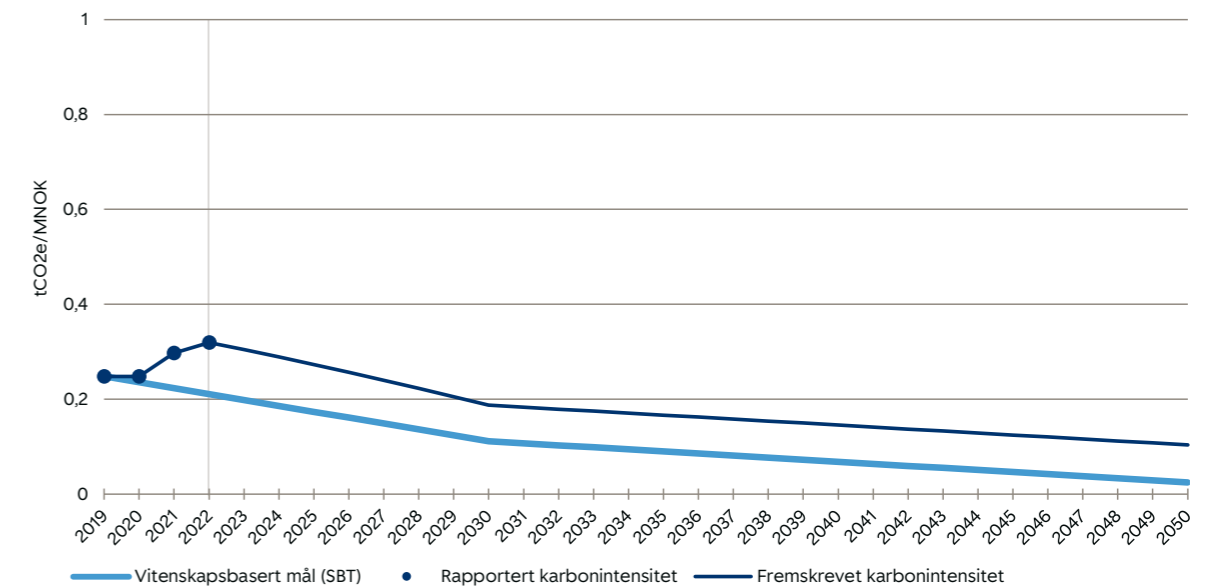
Næringseiendom er også en portefølje med svært stor miljøpåvirkning. Utslippsintensiteten i bankens utlånsportefølje med omsetning og drift av fast eiendom har økt fra 0,30 til 0,53 tCO₂e/mnok i 2022.

Bygg og eiendom kalles ofte 40 %-næringen, fordi bygg bruker 40 % av energien i samfunnet og 40 % av materialressursene. I tillegg bruker bygg store mengder energi i oppvarming av byggene.

Klimagassene knyttet til oppvarming av bygg vil avhenge av om man bruker norsk, nordisk eller europeisk energimiks i beregningen. Men byggenæringen står også bak utslipp fra andre sektorer (indirekte utslipp). Inkluderer man utslipp knyttet til produksjon og transport av materialer til bruk i bygg og til anleggsarbeid, ser vi at bygg-, anleggs- og eiendomssektoren står for 16 % av Norges totale klimagassutslipp¹. Bransjen har omfattende mål for å redusere egne utslipp, ett eksempel er Eiendomssektorens veikart mot 2050, som ble utarbeidet i 2016².

1 <https://byggalliansen.no/kunnskapssenter/publikasjoner/infopakkeklimakjempen/#1610543721156-39143120-001d>
2 <https://www.norskeiendom.org/portfolio-items/eiendomssektorens-veikart-mot-2050/>

Karbonintensitet omsetning og drift av eiendom



Det grønne obligasjonsrammeverket definerer hva som regnes som grønne aktiva i bedriftsmarkedsporteføljen, blant annet knyttet til næringsbygg. Cicero Shades of Green har vurdert at disse næringsbyggene er lysegrønne:

Eksisterende næringsbygg

- Næringsbygg som er blant de 15 prosent mest energieffektive i Norge. Det inkluderer TEK10 og TEK17 (eller senere), energimerke A eller B, BREEAM eller BREEAM-NOR Excellent eller LEED Gold eller Nordisk svanemerkede bygg.

Nye næringsbygg

- Næringsbygg bygget fra og med 2021 må ha 20 prosent bedre energieffektivitet enn gjeldende forskrift som per nå er TEK17.

Rehabiliterede næringsbygg

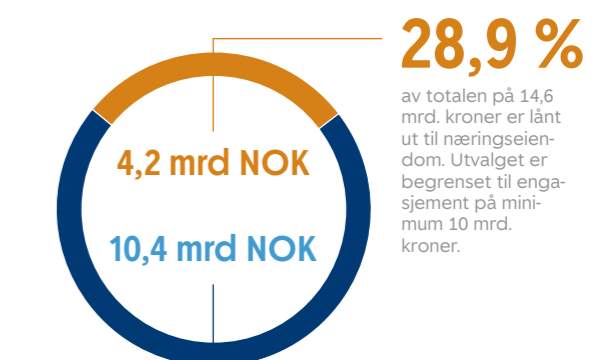
- Næringsbygg som har fått en 30 prosent økt effektivitet i energibruken, eller som har gått minst 2 energiklasser opp og har minimum energiklasse D.

Se vårt grønne obligasjonsrammeverk på vår hjemmeside og på side XX for mer detaljert informasjon, blant annet i hvilken grad dette er i tråd med EUs klassifisering av bærekraftige aktiviteter (taksonomien). Med disse forutsetningene lagt til grunn er 28,9 prosent av næringsbyggporteføljen grønn. Dette er en økning fra 26 prosent i 2021, men under målet på 29,4 prosent. Utlånsvolumet fordeler seg som vist i figuren.

Det strategiske initiativet grønnere eiendom er tredelt. Vi ønsker å redusere bankens og kundenes klimaavtrykk samt å redusere kredittrisikoen. I tillegg ønsker vi å synliggjøre forretningsmulighetene som ligger i grønn omstilling. Over tid har vi sett en tydelig sammenheng mellom klimarisiko og kredittrisiko.

Samtidig opplever vi lavere risiko for ny utleie og refinansiering for næringseiendom med grønne kvaliteter. Gjennom finansieringsprodukter som stimulerer til bærekraftstiltak (se avsnittet om produkter og aktiviteter med miljømessig og sosial gevinst), og ved at vi stiller krav til bærekraftsvurderinger ved finansiering, vil arbeidet med å øke andelen grønn portefølje intensiveres i løpet av strategiperioden. Ressurseffektivitet er sentralt i arbeidet med å redusere klimaavtrykket. Vi har et mål om innen 2025 å kreve både klimagassregnskap for nye byggeprosjekter og reduksjon i utslipp sammenlignet med et 2021-bygg. I tråd med økte krav til klimagassregnskap vil datagrunnlaget øke, og banken får mulighet til å måle utslipp fra materialbruk i finansierte prosjekter. Vi har et mål om at 40 prosent av finansiert næringseiendom skal være definert som grønn innen 2025, og per 2022 er vi godt på vei til å nå dette.

Grønn andel av utlån til næringseiendom



Mål mot 2030:

- Minst 50 % av utlån til næringsbygg utleie i vår portefølje skal være grønne iht. vårt grønne obligasjonsrammeverk

Mål mot 2025:

Næringseiendom (eiendom utleie):

- Minst 40 % av utlån til næringseiendom utleie¹ skal være grønne iht. vårt grønne obligasjonsrammeverk.
- Minst 10 % av våre utlån til næringsbygg utleie² skal være til eksisterende næringsbygg³ som er grønne iht vårt grønne obligasjonsrammeverk (krav for oppgraderte bygg).

Byggeprosjekter (bolig eller næringsbygg)

- Senest fra starten av 2025 skal det fremlegges klimagassregnskap for utslipp fra materialer⁴ for alle byggeprosjekter⁵ som vi finansierer på BM.
- Senest fra starten av 2025 skal vi kreve 20 % reduksjon i klimagassutslipp⁶ fra materialer på byggeprosjekter vi finansierer.

1 Utlån over MNOK 10 pr. bygg
 2 Utlån over MNOK 10 pr. bygg
 3 Bygget før TEK 17
 4 Utført etter anerkjent regelverk
 5 Som loven tilsier at slik regnskap skal utarbeides for
 6 I forhold til gjennomsnittsbilbygg i 2021

Måloppnåelse 2022:

Mål for området	Minst 40 % av næringsbygg i vår portefølje skal være grønn* innen 2025 og 50 % innen 2030. Brutt ned i årlige mål. Mål for 2022: 29,4 %					
Måleparameter	Andel næringsbygg som er grønne ifølge vårt produktrammeverk, målt i utlånsvolum.					
	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Måloppnåelse	28,9 %	26,0 %	15,5 %	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet

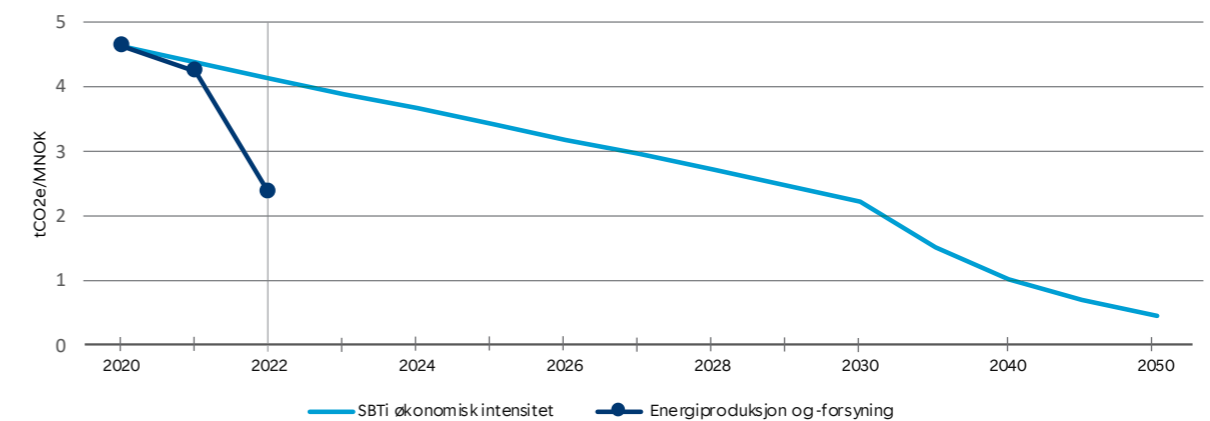
*iht. vårt grønne obligasjonsrammeverk.



Energiporteføljen

Banken har en portefølje med «energiproduksjon og forsyning». Vi låner hovedsakelig ut penger til småskala vannkraftprosjekter, samt noe bioenergi, fjernvarme og vindkraft.

Energiporteføljen



Vi har et mål om å øke andelen fornybar energi i utlånsporteføljen med 50 prosent fra 2021 til 2025. Utlånsveksten i fornybar energi var 18 prosent i 2022 og utgjør cirka 2 prosent av total utlånsportefølje. Men siden veksten i resten av utlånsporteføljen også var høy gjennom året, er veksten i andel fornybart på 3 prosent. Alt vi låner ut penger til, er definert som mørkegrønt av Cicero Shades of Green, så andel grønt av total energiportefølje vil forbli 100 prosent også med vekst.

Mot slutten av året inngikk vi samarbeid med andre banker i SpareBank 1-alliansen for å kunne finansiere større aktører innen vann- og vindkraft.

Måloppnåelse 2022:

Mål for området	Minst 100 % av porteføljen for fornybar energi skal være grønn*.					
Måleparameter	Andel av utlån til fornybar energi som er grønne ifølge vårt obligasjonsrammeverk, målt i utlånsvolum.					
	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Måloppnåelse	✓ 100 %	✓ 100 %	✓ 100 %	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet

*iht. vårt grønne obligasjonsrammeverk.

Skogporteføljen

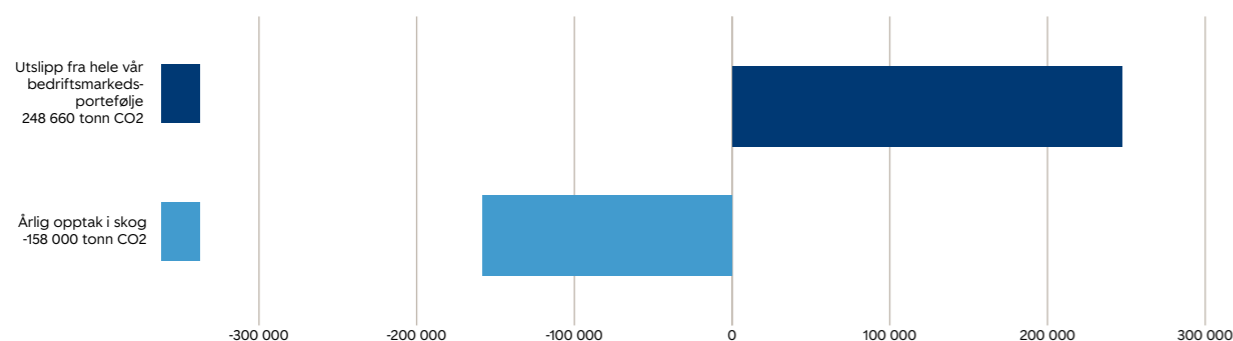
I Norge tar skog og arealbruk opp klimagasser som tilsvarer nesten halvparten av de totale utslippene. Fra 1991 til 2018 gikk netto opptak fra skog og arealbruk opp med 134 prosent. Produktiv skog dekker ifølge Statistisk sentralbyrå 82,8 millioner dekar og tar ifølge Miljødirektoratet opp netto 20,3 millioner tCO₂e årlig. Positivt bidrag fra skog er viktig i landbrukets klimaplan for å bli klimanøytral i 2050. I perioden 1955–1992 ble det årlig plantet mer enn 60 millioner trær. I de siste tiårene har økt hogst, redusert skogskjøtsel og økende andel gammel skog (som tar opp mindre CO₂ enn yngre skog med sterk tilvekst), gjør at det årlige opptaket har gått ned¹.

Samtidig viser naturindeks for Norge fra 2020 at indeksen for skog er lav. Det betyr at tilstanden for det biologiske mangfoldet i skogen er redusert sammenliknet med hvordan tilstanden ville vært uten menneskelig påvirkning².

¹ <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/klima/norske-utslipp-av-klimagasser/utslipp-og-opptak-fra-skog-og-arealbruk/>

² <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/naturomrader-pa-land/skog/>

Klimagassutslipp fra bedriftsmarkedsporteføljen og opptak av klimagasser i skogporteføljen



SpareBank 1 Østlandet er stolte av å finansiere en av Norges aller største bankfinansierte skogporteføljer på totalt 2,3 millioner dekar produktiv skog, eller 2,8 prosent av Norges produktive skog. Banken antar at i tillegg til den produktive skogen vi finansierer, har vi også en representativ andel uproduktiv skog som tar opp lite CO₂. Banken forutsetter at skogen i vår portefølje er representativ i forhold til Norges totale skogareal når det gjelder bonitet og CO₂-opptak. Basert på Miljødirektoratets totalberegninger tar skogen i vår portefølje opp cirka 158 000 tCO₂e årlig, da er det korrigert for andelen som banken finansierer.

Måloppnåelse 2022

Mål for området	100 % av skogen banken finansierer, skal være grønn*. Brutt ned i årlige mål. Mål for 2022: 100 %					
Måleparameter	Andel av skogporteføljen som er grønn ifølge vårt produktrammeverk, målt i utlånsvolum.					
Måloppnåelse	2022	2021	2020	2019	2018	2017
	✓ 100 %	✓ 100 %	✓ 100 %	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet	Prosjektet ikke startet

* PEFC eller FCS-godkjent, slik det er definert i vårt grønne obligasjonsrammeverk.

Grønne utlånsprodukter BM

For å omstille bedriftsmarkedskundene våre har vi i 2022 lansert to nye grønne finansieringsprodukter på BM. Oppsummert har vi nå disse grønne utlånsproduktene:

- Energieffektiviseringslån næringsbygg
- Næringslån oppgradert grønt bygg
- Næringslån nyere grønne bygg
- Solenergilån
- Grønt landbrukslån

Produktene er beskrevet over. I tillegg har vi følgende grønne innskuddsprodukter på BM:

- Grønt fastrenteinnskudd 12 mnd. binding
- Grønn plasseringskonto +

Volumet er foreløpig beskjedent på disse innskuddene, men kundene etterspør i økende grad slike produkter, så vi vil i økende grad markedsføre disse i løpet av 2023. Innskuddene plassert i disse produktene vil banken bruke til grønne utlån, slik det er definert i vårt obligasjonsrammeverk.



Veien videre

Banken vil fortsette å offentliggjøre klimainformasjon i årsrapportene og i økende grad i kvartalsrapportene. Vi vil også supplere denne informasjonen med en årlig klimarapport som denne. Arbeidet vil ellers bestå i å følge opp målene som er beskrevet gjennom denne rapporten. I tillegg vil vi jobbe videre med forbedring av datatilgang og metoder, hovedsakelig gjennom de initiativene vi er med i, som Miljøfyrtårn, PCAF og NZBA. Det grønne obligasjonsrammeverket vil også oppdateres i løpet av 2023.

Adresse

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar

Telefon

Privat: 915 07040
Bedrift: 915 07050

sb1ostlandet.no

